

Déli Hírlap

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Timisoara-Belváros,
Szantgyörgy-tér 4. szám. • Telefon este 9 óráig 2-52, asz-
onként 10 vagy 2-62. szám. • ELŐFIZETÉSI ÁRAK KÜLFÖLDÖN:
havi 110 Lei, negyedévre 330 Lei, félévre 500 Lei
és egész évre 1200 Lei vagy ennek egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VUCHETICH ENDRE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK TEMESVÁROTT ÉS VIDÉKEN
HESZITÉSSEL: havi 60 Lei, negyedévre 180 Lei, fél-
évre 300 Lei, egész évre 600 Lei. • Kibocsátás: vá-
llami nyugdíjassok részére: havi 60 Lei, egy-
évre 120 Lei, egy félévre 180 Lei és egy egész évre 300 Lei

VI. ÉVFOLYAM • 212. SZAM

TIMISOARA, 1930 SZEPTEMBER 18, CSÜTÖRTÖK ÁRA 4 LEI, BUKARESTBEN 5 LEI

Végre a városházán is megmondták az igazat Marcu Duiliuról

Igenis, végre a városháza tanács-
termében is megmondták az igat
a temesvári aranypagoda épí-
tőjéről, akinek sokmillió költsé-
ge után kiderült, hogy a színház-
an hallani nem lehet, látni nem le-
het és végül kiderült az is, hogy be-
sik az eső, mert a tetőzetet is roz-
szul csinálta a bukaresti főszakértő.
Olyan hibákat követett el, melyeket
kezdő pallérnak nem szabad elkö-
vetni. És most építi a mozi, mely
eddig huszonhárom millióba kerül
és nem tudjuk, mennyire lesz még
szükség, míg elkészül. A tegnapi
felszólalásokkal ez az ügy nem
nyert elintézt, mert úgy a szín-
ház, mint a moziépítés összes ku-
lisszatitkainak nyilvánosságra hozat-
alát fogja követelni az új városi
tanács. Gondoskodás fog történni
arról is, hogy a bűnösök lakoljanak
és a város kára megtérüljön.

Az érdeklődés a városi nagyta-
nács tegnap délután végbement
folytatólagos közgyűlése iránt meg-
csappant. Bár Balta Koriolán dr.
főpolgármester négy órára tűzte ki
a városi közgyűlés folytatását, az
még félöt órákor sem volt határo-
zatképes. A városi nagytanács tag-
jai az ülés megkezdése előtt vitat-
koztak, vajjon a kommunista ta-
nácstagok milyen álláspontra he-
lyezkednek az érdemtelenükkel
együttjáró kizárással szemben.
A közgyűlési terem előtti folyosó-
részen csupán Nagy Hugó dr. je-
lent meg, míg a közgyűlési terem-
ben nem volt egyetlen kommunista
tanácsos sem. Öt órára végre hatá-
rozatképesé vált a közgyűlés. Bal-
ta Koriolán dr. főpolgármester erre
megnyitja az ülést. Közvetlenül a
közgyűlés megnyitása előtt a te-
rembe lép Nagy Hugó dr., aki a
szélső bal asztalsorban foglal he-
lyet és a közgyűlés megnyitása
után a napirend előtt kér szót.

Nagy Hugó dr.: Szót kérek fő-
polgármester ur, mert a kizárá-
sunk nem jogerős, az ellen jogunk
van felebbezni és felebbezünk is.

Balta: Tény, hogy a méltatlan-
sággal együttjáró kizárást el-
len beadandó felebbezés felfüggesz-
tő hatállyal bír, azonban ennek el-
lenére sem vehetnek részt a tanács-
kozáson, mert nem tettek esküt.

Nagy: Mi tegnap teljes létszám-
ban itt voltunk, miért nem vet-
ték ki tőlünk az esküt? Ebben
nem mi hibáztunk. Különbem mi
már egyszer esküt tettünk és
annak érvényessége fennáll.

Balta: Tegnap nem tettek es-
küt, mert azelőtt viszont a nagy-
tanács megállapította az érdemte-
lenségüket. Ennélfogva a felebbe-
zésük felfüggesztő hatálya ellenére
sem vehetnek részt a tanácskozá-
sokon.

Nagy Hugó dr. erre eltávozott a
közgyűlési teremből. Távozása al-
kalmával kijelentette, hogy a kom-
munisták azért, mert a felebbezés
felfüggesztő hatálya ellenére sem
engedték őket a közgyűlésen részt-
venni, a városi nagytanács tegna-
pi ülésén hozott összes határozato-
kat megtámadják és azok megse-
mítését kérik a kormányzóság re-
vizíós bizottságánál.

Ezután az előjáték után szólásra
emelkedett Balta Koriolán dr. fő-
polgármester, aki felolvasta pro-
grambeszédét, amelyet különben le-
gépelve még az ülés megnyitása
előtt mindegyik tanácstag megka-
pott.

A főpolgármester terjedelmes
programbeszédében, amelyet itt-
ott átszótt a politikai szin, elsősor-
ban köszönetet mondott a megvá-
lasztásáért. Tudatában van an-
nak a munkának és felelősségérzet-

Mindenki anyanyelvén szólalhat fel

A főpolgármester ezután részle-
tesen foglalkozik azoknak az intéz-
ményeknek a létesítésével, amelye-
ket egy modern város megkíván. A
városi beruházásokat nemcsak a mai
nemzedéknek, hanem a jövődönök
is viselnie kell és éppen ezért a ta-
karékosság elvét vallja. A városnak
hosszu lejárata amortizációs köl-
csönre van szüksége. További pro-
gramja utcarendezés, csatornázás,
vizvezetési hálózat kibővítése.
Szükségesnek tartja kulturintézmé-
nyek létesítését, templomok építé-
sét. Foglalkozik a városi vállalatok
komercIALIZÁSIÁVAL és a villamosí-
tási problémával is. Kifejti, hogy
több ajánlat fekszik a város előtt

nek, amelyet a főpolgármesteri
tisztség megkövetel és igéri, hogy
szívvel-lélekkel azon lesz, hogy
munkájával a polgárság elismerését
kiérdemelje. Megköszöni az ala-
kuló ülésen elhangzott hűségnyilat-
kozatokat és megállapítja, hogy

**Temesvár polgárai, akik a tra-
dició emelői nevelkedtek, val-
lási, nemzetiségi és társadalmi
különbség nélkül mindig béké-
sen éltek együtt a múltban és
ugy dolgoztak, hogy a város ér-
dekeit egybevetették a maga-
sabb állami és nemzeti érdekek-
kel.**

Temesvár lakosságának polgári ér-
nyei tudatában harmonikus együtt-
működést kér a városi nagytanács
tagjaitól, hogy Temesvár polgársá-
gának tradicionális és patriarchalis
békéjét továbbra is biztosítsuk.
Foglalkozik a szociáldemokraták-
nak az alakuló ülésen elhangzott
nyilatkozatával és ama nézetének
ad kifejezést, hogy az nem minden
tekintetben helytálló, mert akiket a
városi nagytanácsba beválasztottak,
azok minden politikai jellegtől men-
tesen csak a közért dolgoznak. Te-
mesvár városa mindenkor sokat
tett és tesz a népjólét emelése ér-
dekében. Megállapítja, hogy
az elmúlt évben is három és fél
millió leit juttatott a munka-
nélkülieknek. A kommunisták
nyilatkozatával nem foglalkozik.

és azokat lelkiismeretesen bírálják
felül, hogy melyiket fogadják el.

Fontos tételét képezte beszédének
a nyelvhasználati jog. Megállapítja,
bár a közigazgatási törvény a
kisebbségek nyelvhasználatáról
nem intézkedik, azonban meg-
engedi, hogy mindenki az
anyanyelvén szólalhasson fel.
Kéri azokat, akik az államnyel-
vet bírják, hogy románul be-
széljenek a városi nagytanács-
ban.

Ebben a kérelemben nem a sovi-
nizta szempont vezérli, de minden
állampolgár és városi tanácstag ér-
deke a román nyelvet tudni.

Beszédének befejezése során kéri

a tanácsosokat, hogy tárgyilagosan,
minden politikai vagy személyi ér-
dektől mentesen intézzék a város
ügyeit és parlamentáris módon tár-
gyaljanak a városi közgyűlésben.
A maga részéről a legmesszebbme-
nő előzékenységet és szabadságot
helyezi kilátásba. Az a célom és
akaratom, — fejezte be beszédét a
főpolgármester — hogy új demo-
kratikus éra vegye városi életünk-
ben kezdetét és elérjük azt, hogy
Temesvár az országban másod-
dik városa legyen. Ehhez kérem a
munkájukat, támogatásukat és is-
ten áldását.

A főpolgármestert beszédének befe-
jezése után hosszantartó és zajos óvá-
ciókban részesítették. T i u e r a, Pa-
tric dr. a városi nagytanács nevében a
főpolgármesternek munkájához a ta-
nácsosok támogatását igéri, hogy cél-
kitűzéseit megvalósíthassa. Balta meg-
köszöni az üdvözlést, majd a napirend
többi pontjának a letárgyalására ke-
rül a sor. A városi közgyűlés tudomá-
sul veszi C a l u g a r u Aurél taná-
csos lemondását és azt, hogy a listán
utána következő P r o b s t János
ügyvédet hívták be, aki már az esküt
le is tette. Ezt követőleg

a nagytanács elfogadta azt az in-
ditványt, hogy az állandó választ-
mány mindazokat a kérdéseket és
ügyeket letárgyalhassa és azokban
dönthessen, amelyekben a törvény
a döntés jogát kifejezetten nem a
városi nagytanácsnak tartja fenn.

Utána kimondotta a városi nagytanács,
hogy ezentul minden hónap huszadik
napján tart közgyűlést.

Következett volna a C r a c i u n
György kommunista állandó választ-
mányi tag lemondása folytán megüre-
sedett hely betöltése, a nagytanács
azonban úgy döntött, hogy mindaddig,
míg a kommunisták érdemtelenégi
ügyében jogerős határozat nincsen,
ezt a helyet nem tölti be, mert fen-
tartja a kommunisták részére. Ezután
annak a bizottságnak az elnökeül,
amely a tisztviselők kinevezését és elő-
léptetését hozza javaslatba, egyhangu-
lag B a l t e s c u János dr. nagyta-
nácsos tagot delegálta. A városi és me-
gyei közegészségügyi bizottságba E n-
g e l s Béla drt küldte ki.

Iskolaügyi bizottság.

Ezután megalakították az iskolaügyi bizottságokat. Ezek tagjai lettek: Tiucra Patrik dr., Vidrighin Alexandrina, Engels Béla dr., Veterány Viktor dr., Ferch Máttyás, Vuchetich Endre dr., Bogma Miklósné, Banarescu Mihaela, Schmitz Ferenc dr., Weindörfer József, Todorescu Vazul, Rotbarth Jakab, Carje Valér, Novác Traján, Eschker Margit, Szappanos Gyula, Nicolaevici Pál dr., Titz Antal, Popovici Imre, Schütz József dr., Muntean György és Bejan Szilviusz.

A pénzügyi bizottság

tagjai lettek: Hajdu Frigyes dr., Nicolaevici Pál dr., Ungár Adolf dr., Nobel Sándor dr., Todorescu Vazul, Valcovici Viktor, Schütz József dr., Baltescu János dr. és Magyar Lajos.

Az építészeti bizottság

tagjai lettek: Schmitz Ferenc dr., Ve-

terány Viktor dr., Novác Traján, Szappanos Gyula, Popovici Imre, Weindörfer József, Probst János és Bejan Szilviusz.

A népjóléti bizottság

tagjai lettek: Bogma Miklósné, Eschker Margit, Vidrighin Alexandrina, Banarescu Mihaela, Tiucra Patrik dr., Ferch Máttyás, Muntean György, Engels Béla dr., Onu Gyula és Pirovsky Károly.

A nagytanács ezután megválasztotta az egyes

városi vállalatok

felügyelő bizottságát. Ezek a következőképpen alakultak meg: A városi villanytelepnél Nobel Sándor dr., Titz Antal, Ungár Adolf dr. és Valcovici Viktor. A városi villamosvasutnál: Vuchetich Endre dr., Probst János, Onu Gyula és Novác Traján. A városi gázgyárnál Weindörfer József, Popo-

vici Imre, Magyar Lajos és Muntean György. A vízműveknél Baltescu János dr., Ferch Máttyás, Szappanos Gyula és Rotbarth Jakab. A városi moziknál Veterány Viktor dr., Eschker Margit, Pirovsky Károly és Bejan Szilviusz. A városi temetkezési vállalatnál Banarescu Mihaela, Ferch Máttyás, Tiucra Patrik dr. és Weindörfer József. A városi tejközpontnál Bogma Miklósné, Banarescu Mihaela, Magyar Lajos és Schütz József dr. A városi téglagyárnál Veterány Viktor dr., Tiucra Patrik dr., Pirovsky Károly és Nobel Sándor. A városi kertészetnél, fatelepnél és kőbányánál Vidrighin Alexandrina, Szappanos Gyula, Schütz József dr. és Novác Traján. A strandnál, szemétfuvarozásnál, vágóhidnál és jéggyárnál Ungár Adolf dr., Probst János, Vidrighin Alexandrina és Rotbarth Jakab.

irányozva, kijelentette, hogy azt rendszert, amely a színháznál mutatkozott amikor a tizenöt millió előirányzat helyett ötvenöt millió költötték a színházra és még tíz millióra lesz szükség, az új mozinak nem fogja tűrni.

Az új mozi költségei ugyan felülmúlják már az előirányzott összeget, de tovább ez nem fog folytatódni.

Több kisebb ügy elintézése után megszavazták az állandó választmány tagjainak jelenléti díjait olyképpen, hogy az állandó választmány tagjai minden ülésért és minden külön megbízás elvégzéseért ötszáz lei tiszteletdíjat kapnak.

A főpolgármester azután bejelentette, hogy több indítvány érkezett be, azonban kéri, hogy ezeket a legközelebbi nagytanács elé terjessze. Pirovsky Károly szólalt fel azután és kérte a főpolgármestert, hogy a közmunkákat indíttassa meg, hogy a munkanélküliség enyhüljön és úgy erre, mint a munkanélküli segélyezés ügyében a legközelebbi tanácsülés elé javaslatot terjesszen. Magyar Lajos és Novác Traján hozzászólása után a főpolgármester ezt kilátásba helyezte, mire a közgyűlés este nyolc órakor véget ért.

Marcu Duiliu vészőfutása a városi közgyűlésen

A városi nagytanács ülésébe élénkiséget hozott a hangosfilm bevezetéséből kifolyólag megindult vita. S a g o v i c i Sámuel dr. városi főjegyző ismertette, hogy a városhoz két ajánlat érkezett a hangosfilm készülékek kölcsönzése ügyében.

Az egyik ajánlatot a Klangfilm társaság tette, amely a gyárvárosi mozinak kölcsön adandó gépért tíz évi bérbeadási időtartamra 2,622.640 leit kér.

Ugyanez a cég a belvárosi mozinak hasonló körülmények és feltételek mellett 3,143.208 lei mellett hajlandó bérbeadni egy gépet. A másik ajánlatot ugyancsak tíz évi időtartamra a Western Electric Company tette és az a gyárvárosi mozinak bérbeadandó gép után 4,151.339 leit kér, míg ez az összeg a belvárosi mozinak bérbeadandó gép után 4,850.230 leit tesz ki.

A főjegyző közölte, hogy a két mozinál felszerelendő kölcsöngépek azonnali felszerelésére és a két új vetítógép megvételére a városnak két millió leire van szüksége, a többi részletekben fizetheti meg. A főjegyző közölte végül, hogy az állandó választmány a Western gépeket ajánlja.

Magyar Lajos úgy találja, hogy bár Temesvárnak mindenestre lépést kell tartani a kor követelményeivel, ez a kérdés nem annyira sürgős, hogy sebtiben kelljen dönteni, mielőtt szakértőket meghallgatnak. Nézet az, hogy

addig nem lehet dönteni, amíg a városi nagytanács szakértők útján nem szerzett meggyőződést a gépek minőségéről és kellő biztosítékot nem kap azokra.

Titz Antal felveti a kérdést, hogy miért kell a drágább Western készüléket megvenni, amikor közismert, hogy a Klangfilm és a Western kartellbe tömörültek és a Western amúgy is kivonul az országból. Szerinte egyik gépet sem szabad fiksre bérbevenni, hanem három hónapi próbaidőre.

Szappanos Gyula magyarul szólal fel és óvatosságra és takarékoságra inti a városi nagytanácsot ebben a kérdésben. Látja, hogy a mozi óriási bevételek mellett alig mutat fel hasznot.

Összhangba hozza ezt a kérdést az iparostársadalom súlyos helyzetével. Ha a mozi jövedelmezőbb lenne, úgy a városi terheket csökkenteni lehetne.

Balta főpolgármester: Eppen erről van szó. Ha nem vezetjük be sür-

gösen a hangosfilmet, úgy napról-napra veszítünk és akkor nem áll módunkban jövedelemtöbblet révén a városi terheket csökkenteni.

Probst János kifejti, hogy szakértő meghallgatása nélkül ebben a kérdésben nem lehet dönteni.

Nicolaevici Pál dr.: Pop Ámos, a városi mozik igazgatója, szakember, hónapokat töltött külföldön, hallgatta mindkét rendszerű gép előadásait és indítványozom, hallgassuk meg őt.

Todorescu Vazul szerint az új városi mozi a költségvetés szerint husz millió leibe kerülhet, azonban

Duiliu Marcu gondoskodott róla, hogy már ezideig is huszonhárom milliót költötték rá és még mindig nincsen készen.

Eppen a hangosfilm kérdésében szükségünk lett volna Duiliu Marcu személyes jelenlétére. Meghívtuk Temesvárra, négy héten keresztül ígérgette megérkezését, végül Vencel nevű megbízottját küldötte el. Vencelt megkérdeztem:

— Mikor lesz kész a mozi?
Mosolygott. Ez volt a válasz. Utána kimentünk a helyszínre és megállapítottam, hogy husvét vagy pünkösd táján készül el.

Ez ismét nagy veszteséget jelent a városnak. Talán hat-nyolc milliójába kerül. Ennek a rendszernek véget kell vetni és várjuk a főpolgármester urat által beígért új időket. Azonban a hangosfilmet haladéktalanul be kell vezetni, ha nem akarjuk, hogy a város még többet veszítsen, hiszen a konkurencia amúgy is a nyakunkon van.

Pirovsky Károly: Egyszerű előterjesztés alapján nyugodt lelkiis-

merettel nem lehet milliós kiadásokat megszavazni.

Az ideiglenes bizottság hibája, hogy ezt a kérdést, amely kulturális és anyagi is, nem oldotta meg.

Hogyan lehetséges, hogy Aradon három városi mozi hangosfilmre van átalakítva és mi Temesvárott Kisodára kényszerülünk menni hangosfilmet hallgatni. De itt milliós vételről van szó és ezért kell megfontolás, nehogy úgy járjunk mint a villanytelep dinamóival.

Balta: Osztom nézetét, de a hangosfilm kérdését mégis sürgősen kell megoldani.

Pirovsky: Mi lesz, ha a konkurens magánvállalatok jobb géppel jobb hangosfilmet vetítenek?

Balta: Egyelőre egyet szerzünk be és azt kipróbáljuk.

A főpolgármester ezután felkérte Pop Ámos moziigazgatót, hogy tegye meg jelentését és hozzájárul, hogy Pop németül szólalhasson fel. — Amikor átvettem a temesvári mozik igazgatását, — kezdte el szakszerű beszédét Pop Ámos moziigazgató — első céloim az volt, hogy azonnal áttérjek a hangosfilmre. Bevallom ma, szégyenlem magam, hogy az utolsó vagyok, aki még nem vezette be a hangosfilmet. A közönség a néma filmekkel elégedetlen. Igaza van. A tizenkettedik óra ütött, hogy a hangosfilmre áttérjünk.

A moziigazgató ezután megállapítja, hogy bár csodálattal adózik a német technikának, azonban nyugodt lelkiismerettel csakis a Western Electric gépet meri ajánlani. Bejárta az összes külföldi metropolisokat és személyesen szerzett meggyőződést a két gép közötti különbségről.

Megszavazzák a hangosfilm-készüléket

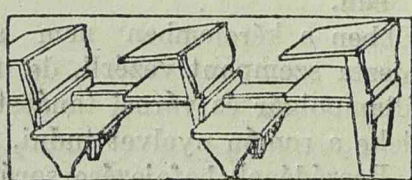
Pop Ámos szakszerű magyarázata után Balta Koriolán dr. főpolgármester föltette szavazásra a kérdést. Három tanácstag nemmel szavazott, a többi hozzájárult az állandó választmány határozatához.

A főpolgármester azután kihirdette a határozatot, amely sze-

rint a város egy Western Electric berendezést azonnal megrendel a gyárvárosi mozi részére, egy másikra pedig, a belvárosi új mozi részére opciót biztosít magának.

Arra a kijelentésre, hogy az új mozi sokkal többbe kerül, mint elő volt

"SOGOR"-féle szabadalmazott iskolapad

Ecker József
Butorgyárban
Temesvár

Olcsó,
higiénikus,
könnyen
kezelhető

Nőikalap ajándékok

és
Biberet szőrmék

legelőnyösebben vásárolhatók

N. C. DANIEL, Temesvár
III., József-tér (Küttl-tér) 12
az udvarban levő gyárépületben

Vádbeszéd a győzők ellen és védőbeszéd a békeszerződések revíziója mellett

Népszövetség ülésén Apponyi Albert gróf, a magyar delegáció vezetője, kifejtette Magyarország álláspontját a páneurópai tárgyalásokban. Helyesebbnek tartja a kérdést politikai részét és csak azután rendezzék ezzel kapcsolatosan a gazdasági kérdéseket. Magyarország még távol áll attól, hogy összes szomszédaival politikai megértésben lehessen. A politikai megállapodások azonban nem akadályozzák meg a közös gazdasági problémák megvitatását. Előtérben a leszerelés kérdése is, mert ami helyzet, amikor a legyőzött államokat a fegyverben álló államok székében tartják, lehetetlen. A fennálló szerződéseket nem mindig úgy tekintik, hogy tisztelgetően tartják a Magyarország javára szolgáló pontokat.

Magyarország aláírta a Kellogg-paktumot jelölve annak, hogy nem akar háborút. Azonban joga van a békeszerződés revízióját követelni és ez a követelés még nem háborús fenyegetőzés.

Magyarország olyan békét óhajt, amely általános megelégedésen és egyetértésen alapszik, már pedig a mostani béke nem az. Apponyi hasonló beszédét sűrű tetszésnyilvánítás fogadta. Briand külön is gratulált az ősz politikusnak.

A Népszövetség keddi délelőtti ülésén Curtius német fődelegátus mondotta el nagy beszédét. Ennek a beszédnek egyes részei valószínűleg a vádbeszéd benyomását keltették. Előljáróban megköszönte az egyes szónokoknak Stresemannról való megemlékezését és azokat a meleg szavakat, melyeket az egykori német külügyminiszternek szenteltek.

Egészen nyíltan jelentette ki, hogy az utóbbi esztendő nemzetközi fejlődései Németország részére csalódást hoztak.

Egyik oldalon — mondotta — arra törekszünk, hogy a háborút mindenkorra száműzzük, a másik oldalon azonban szükséges olyan eszközök megteremtése, amelyek az egyes népek között fölmerülő problémák megfelelő megoldására alkalmasak legyenek. Ha el akarjuk kerülni a konfliktusokat, azon kell lennünk, hogy kiküszöböljük azokat az okokat, amelyek a konfliktust fölidélik. Németországnak is az az intenciója, hogy a nézeteltéréseket békésen kell elintézni. A népeknek egyet kell érteni, mert a mai helyzet valóban tarthatatlan.

Az egyetértés azonban ne abból álljon, hogy a győző hatalmak abban értsenek egyet, hogy a legyőzött államokat hogyan kell továbbra is megakadályozni a szabad lélekzetvételben.

A leszerelési konferencia gondolatát annak idején Németország örömmel fogadta. Azonban a konferenciának nem szabad arra törekedni, hogy a leszerelést csak a legyőzött államokra vonatkozólag ismerjék kötelezőnek. Reméli, hogy a jövő évi leszerelési konferencia már teljesen végezni fog ezzel a

kérdéssel és azt minden állampontjából egyformán oldja meg. Nemcsak csökkenteni kell a fegyverkezést, hanem azt lehetlenné is tenni. Csak így lehet a teljes leszerelés felé haladni. Egy másik fontos probléma, amire Németország nagy súlyt helyez, a kisebbségi kérdés. A hatodik albizottságnak alkalma lesz ezzel a kérdéssel részletesen foglalkozni és **szükséges, hogy ez a bizottság elsősorban a kisebbségi petíciók elbírálása tekintetében végre jobb eljárást állapítson meg. Különös érdeke a Népszövetségnek a kisebbségi kérdés méltányos és igazságos megoldása, mert ez is egy módja a béke biztosításának.**

Azután áttért a gazdasági kérdésekre és kijelentette, hogy egyetlen ország sem érzi olyan nyomásztónak a mai gazdasági nyomorúságot, mint Németország. Az általános

A nemzetek békéje és önállósága

Curtiusnak nagy tetszéssel fogadott beszéde után Scialoja olasz külügyminiszter, az olasz delegáció elnöke, állott föl szólásra. Hangsúlyozta, hogy

a Népszövetség kétségtelenül sokat cselekedett a béke biztosítása érdekében, azonban nem szabad megállania ott, ahová eddig elért.

Fontosnak tartja a nemzetközi és a döntőbírók kiépítését. Egy másik nagy célja a Népszövetségnek legyen a leszerelés érdekében

nyomasztó helyzetben csak egyöntetű gazdasági megértéssel lehet segíteni. Azután áttért a páneurópai eszmére és kijelentette, hogy szívből üdvözli Briand francia külügyminisztert, aki a kérdést fölvetette. Nagyon helyes, hogy a tervet a népszövetség elé terjesztették megvitatás céljából, azonban szükségesnek tartja, hogy annak tüzetes tanulmányozására előbb bizottságot küldjenek ki, amely alaposan foglalkozzék az ügygel és azután jelentést tegyen a következő ülészeknek.

Az európai gazdasági nehézségek megszüntetését a vámunió létesítésében látja.

Ez azonban ma még elképzelhetetlen nehézségekkel jár. Amde a nehézségeknek nem szabad senkit elriasztani és az európai nemzeteknek tovább kell dolgozniuk a nagy cél érdekében.

A nemzetek békéje és önállósága

való további munkálkodás.

A leszerelésnek olyannak kell lennie, hogy összeegyeztethető legyen a Népszövetség alapokmányának ama részével, amely az egyes nemzetek békéjét és önállóságát biztosítja.

Ami Páneurópát illeti, az alkalmas lesz a népek közötti béke megteremtésére és a viszálykodások elkerülésére. Azonban még messze állunk attól, hogy a terv megvalósuljon. Egyelőre szükséges, hogy a kérdést alaposan tanulmányozzák.

A német nemzeti szocialisták célja a békeszerződés megsemmisítése

Berlini jelentés szerint a német kormány tegnap délelőtt minisztertanácsot tartott, amelyen foglalkoztak a választások által teremtett politikai helyzettel és meghatározták a kormány magatartását. Megállapodtak abban, hogy a kormány a helyén marad és tovább végzi munkáját.

Hitler helyettese, Goebels képviselő a Popolo d'Italia munkatársa előtt nyilatkozott a nemzeti szocialisták külpolitikájáról. Azt mondotta, hogy a nemzeti szocialisták első feladata az átkos Young-tervezet szétrobbantása, a versaillesi szerződés megsemmisítése és a háborús felelőség kérdésének a világból való kiirtása. A nemzeti szocialisták céljaik elérésére köd- és dacsövetségeket akarnak kötni és elsősorban azokkal fognak

szövetkezni, akik ellenségei Franciaországnak. Goebels kijelentette, hogy a nemzeti szocialista párt Olaszországgal érez, mert a németeket és az olaszokat évszázadok történései kapcsolták egymáshoz. Franciaország mindent megtesz, hogy az olaszokat és a németeket megfojtja, azonban ezek nem fogják ezt tovább tűrni.

A Popolo d'Italia minden kommentár nélkül közli Goebels nyilatkozatát, a többi olasz lap azonban mind örömet fejezi ki azon, hogy a németek nemzeti érzése fölébredt. A cseh lapok attól tartanak, hogy a német választások következménye lesz a határrevíziós gondolat előretörése, már pedig Csehszlovákiát, mint Németország szomszédját, nem hagyhatja közönyösen az, ha a szomszéd határrevíziót követel.

Tizenhárom hastifusz, huszonhét vörheny, egy difteritisz és számtalan spanyollózas megbetegedés van Temesvárott

A nyárvégi szezon jellemzője, hogy ilyenkor föllépnek egyes járványos betegségek. Ezek közül Temesvárott nagyobb számban jelentkezett a hastifusz és a vörheny, mint elszigetelt eset pedig föllépett

a diftéria. A hastifuszos megbetegedések a gyümölcsideénnel állanak összefüggésben. Egy hét előtt Temesvár város területén kilenc hastifuszos beteg volt, egy hét alatt bejelentettek négy újabb megbete-

Gyomor- és bébántalmaknál
Tuberkulozishoz
Angolkórbanál
egyedüli természetes s hatásos gyógyszer a

SAYA

gyógy-, táp- és üdítőtej.
Hízókúránál piros felírású szükséges. Hatása egy hét alatt észlelhető napi 3 üveg mellett
Lázás betgek a kék felírást használják.

Kapható Temesvárott:

Belváros:
Babcsányi Ferenc, Cooperativa de Stat
Beitz Miklós, Eisel (Börze-sor)
Böhm (Weisz-pal.), Galgon Gyula
Boncescu, Mircseics Ferenc
City tejüzlet, Schuh (TisztiKasz.)

Józsefváros:
Böhm Adalbert (Piata Scudier)
Gacska (Berthelot I)
Pfundt Jakab (Berthelot)
Szabó M. György (I. C. Bratianu 18)
Zinhaber (Preyer-utca 8)
Zsuzsi tejüzlet (Berthelot)

Gyárváros:
Hecht és Löbl
Nenadovits és Fia (Piata Traian)

Erzsébetváros:
Földvári (Odobescu 33), Friedmann (Lahovary), Rebholz (Brancoveanu 18)

Lugoson:
Jurma Dimitrie, Reisz Márton, Tschirch Heinrich.

Viszonteladók: SAYA vezetőségénél, Arad, Str. Ghiba Birta 30.

gedést. A betegek állapota azóta változatlan úgy, hogy ma a hastifuszban fekvők száma Temesvárott tizenhárom. Vörheny egy hét előtt volt huszonnégy, bejelentettek nyolc újabb esetet, gyógyulás következett be öt esetben és így ma a vörhenybeteg száma a városban huszonhét. Diftériás beteg a múlt hét óta egy van. A betegek közül tizennégy vörhenyeset, tiz hastifuszost és az egy diftériást a járványkórházban ápolják. Tizenhárom vörhenyes és három hastifuszos otthon áll szigorú elszigeteltségben ápolás alatt. A főorvosi hivatal bizonyos esetekben, ahol biztosítva látja, hogy a beteggel az ápolószemélyzetet kívül más nem érintkezik megengedi, hogy a beteget otthon ápolják. Ennek oka az, hogy a járványkórház még mindig a gyárvárosi állomás közelében lévő barakkokban van elhelyezve. Az új járványkórház háromnegyed esztendő óta teljesen készen áll, de még mindig nem adták át a használatnak. A város ugyanis még mindig nem tudta kieszközölni, hogy a közegészségügyi miniszterium, amely annak idején az új kórház elkészültét egyre sürgette, a berendezést leszállítsa. Prostean Oktáv dr. városi főorvos most memorandumot intéz a közegészségügyi miniszteriumhoz és rámutat a mai helyzet tarthatatlanságára. Kéri fogja az új kórháznak haladéktalanul való berendezését és megnyitását, mert a téli hónapok alatt a városi főorvosi hivatal nem vállalhatja a felelősséget ha a járványkórház továbbra is a rozzant barakkokban marad. Temesvárott nagyon sok egyébként a gyermekek, de a felnőttek között is, a spanyolnáthás megbetegedés.

Nem ráta!
De készpénzért olcsón
vásárolhat férfi-, nő- és
gyermekruhát

FUCHS ruha-

üzletében, Józsefváros, Scudier-tér 3. sz. a.

Átmeneti Doubl-felöltő	1500—
szőrmegallér	1800—
fekete téli palato, bársonygallér	1300—
szőrmegallér	1900—
iskolai egyenruha (Uniformis)	900—
kamarnőitöny	1500—
csizmanadrág	150—400—
gyermekruha-posztó	350—

HIREK

Vadászok ők

Temesvári vadászok, akikről szól az ének. Nappal ügyvédek, akik a bíróságokat járják, tisztviselők, akik a hivatali szobákban körmölnek, orvosok, akik recepteket írnak és másnemű lateinerek. Ilyenkor csendes, békés emberek, akik a légynek sem vétenek. Azonban, ha beköszönt a vasárnap, vagy az ünnep, akkor vérszomjas tigrisekké válnak, vadászruhát vesznek magukra, hogy azt hinnéd: statiszták az Erdészlány című operettből, a válukra pedig puskát akasztanak. A derekukra töltényöket csatolnak, olyat, aminő valamikor az albánoknál és a montenegróiaknál divatban volt.

A temesvári vadászokról sokat lehetne lirizálni, most azonban csak négyről emlékezünk meg közülük. Ezeknek sem áruljuk el a nevét, mert nomina sunt odiosa. A négy vadász vaddisznósra ment. Utközben az egyik csárdánál pihenőt tartottak. És megtöltötték utközben kiürült kulaicsaikat. Sokkal több bort rendeltek, mint amennyi a kulaicsba fért. Hogy ne vesszen kárba, azt a torkukba döntötték bele. Aztán végre mégis csak kiérték az erdőre és lestek, lestek a vaddisznót. Egyszerre csak — hallga! — nesz zörög a sűrűben. És nemsokára a tisztáson megjelenik egy fekete vaddisznó. A vadászok, akiknek állása nem volt messzi egymástól, örömmel kacintottak egymásra. Aztán vállra emelkedett négy puská és négy golyó egyszerre röppent ki a négy csőből. A vaddisznó élettelenül terült el. Az országuton fogtak szekeret és behozták a vaddisznót a városba. Utközben parázs veszekedés támadt köztük. Mind-egyik magának vindikálta a vaddisznóba eresztett halálos lövést. A vaddisznóval a csemegekereskedő előtt állottak meg. Fölkinálták azt eladásra. A kereskedő nézett, nézett és kijelentette, hogy a vaddisznót nem veszi meg, mert az nem vaddisznó, hanem szelid disznó. Éppen disputáltak, amikor megérkezett egy biciklis erdőőr. Kiderült, hogy a disznó az övé volt. Az erdőőri lak közelében sétifikált, aztán eltévedt a sűrűben. Hétezer leit követelt a disznóért, amely fajtisza nemes állat. A vadászok megvakarták a tarkójukat. Itt nincs más hátra, mint fizetni. Igen ám, de kicsoda fizessen? Most egyszerre megint veszekedtek. Mind-egyik azt vitatta, hogy nem ő adta le a halálos lövést. Végül is, amikor senki nem akarta magára vállalni a szegény vadnak nézett szelid házidiszno halálát, abban állapodtak meg, hogy a hétezer leies kártérítést közösen viselik. Ki is fizették a hétezer leit.

Aki szereti az életét, az ne kockáztassa meg a négy vadász egyike előtt sem a kérdést, hogy mikor mennek ismét vaddisznósra.

En.

Iskolakönyveket
füzeteket, írószereket

MORAVETZ

könyvkereskedésben vásároljon!

Meztelen ember a rendőrségen, aki különféle mesékkel igyekszik félre- vezetni a hatóságokat

Marcona kinézésű férfi jelent meg tegnap délben a belvárosi rendőrségen. A meztelán ember, akinek a felső teste meztelen volt, elmondta, hogy rablógyilkos merényletnek esett áldozatul. Bogdánkievics Viktor néven mutatkozott be és magát a brassói telekbíróság tisztviselőjének mondta. Előadta továbbá, hogy Zsombolyáról Temesvárra utazott, amikor éjjel a vasuti kocsiban négy férfi megtámadta, levették, nyolcezer lejét elvették és a robogó vonatból az ablakon kidobták. Hosszu ideig eszméletlenül hevert, majd magához térve nagy nehezen Temesvárra vándorolt és egyenesen

a rendőrségre jött feljelentést tenni a támadói ellen. Bogdánkievics vallomásaiban azonban többször ellentmondásba keveredett és ezzel felkeltette a gyanút maga ellen. Végül is bevallotta, hogy a zsombolyai örültek házában volt, mint beteg, de úgy érezte, hogy már meggyógyult és miután nem akarták elengedni, megszökött onnan. Az állítólagos örült azonban a zsombolyai elmekórház felől nagy tájékozatlanságot árult el és azért a rendőrségen nem tartják lehetetlennek, hogy ez is csak kitalált mese és talán valamelyik fegyházból szökhett meg. Az ügyben folyik a nyomozás.

— **Előkészületek a király temesvári fogadtatására.** Október 5-én — mint ismeretes — Károly király Temesvárra érkezik, hogy résztvegyen a műegyetem megnyitásának tizedik évfordulóján. A fogadtatási ünnepségek előkészítése végett tegnap délelőtt Protopopescu helyettes rektor és Vlad mérnök, műegyetemi tanárok felkeresték Balt a Koriolán dr. főpolgármestert, akivel megbeszélést folytattak. A főpolgármester kijelentette, hogy a város a napokban várja a főudvarmesteri hivatal értesítését arra vonatkozólag, hogy a király valóban eljön-e Temesvárra. Mihelyt a király látogatása bizonyossá válik, azonnal megkezdik a fogadtatásra vonatkozó előkészületeket, mivel azt akarják, hogy Károly királynak, mikor mint uralkodó első alkalommal érkezik a Bánság fővárosába, minél impozánsabb legyen a fogadtatása.

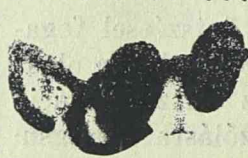
— **Az időjárás.** A nagy meleg tegnap is tartott. Déli két óraker a hőmérő huszonhét Celsius fokot mutatott. Délután beborult. Változékony, sok helyütt esős idő várható.

* **Videkiek figyelmebe!** A józsefvárosi Tejivó- és uzsonnázó csarnokban (Hunyadi-ut 16. sz.) Zsuzsi vezetése alatt, elsőrangú ebéd, 4 fogásos menü csak 30 le. A mai szerdai menü a következő: telfölös bablevés, karfiolos borjú szelet és sonkás kocka.

— **Rendőrségi hírek.** Kaufmann Gyula józsefvárosi Csillag-utcai aranyműves feljelentést tett Weinberger László nevű artista ellen, akinek szmokingját és több ruháját kölcsönadta és azokat az artistától, aki Nagyváradra utazott, nem kapta vissza. — Póllén János Attila-utcai vendéglőjében az éjjel tolvaj járt és onnan hétszáz leit, valamint negyvenezer le értékű számlát lopott.

* **Ha Temesvárra jön, kérje mindent az ingyenes tájékoztatót.** (Conducatorul prin Timisoara.)

VIDRIGHINT MINDENKI ELEJ-TETTE. Bukaresti lapok értesülése szerint Maniu Gyula miniszterelnök is kénytelen lesz elejteni Vidrighin Sztán vasuti vezérigazgatót, akinek távozását különösen Manoiulescu és Madgearu követelik. A Cuvantul szerint Maniu csak azt köti ki, hogy Vidrighin utódja erdélyi ember legyen. Más értesülés szerint Vidrighin utódja vagy Teodorescu mérnök, vagy Jonescu tábornok lesz, akik már voltak vasuti vezérigazgatók.

Solingeni acélárak
beretvák, ollók,
hajvágógépek dus
választékban
Franz Tejnor & Co.

Temesvár-Gyárváros, Kossuth-tér 1. Tel. 615

* **G. Janura Jenny** külföldi tanulmányutjáról visszaérkezett és szeptember tizenötödiken kezdi meg újbol ritmikus tornakurzusait. Beiratások naponta (Gyárváros, Dr. Fehér Kristóf villa, Liget-ut végén) eszközölhetők.

— **Káldy Miklós temetése.** Tegnap délután temették el óriási részvétel mellett Káldy Miklós ipartestületi titkárát. A Helvét-utcában levő gyászházban nagyszámú közönség gyűlt össze, hogy elkísérje Káldy Miklóst utolsó útjára. A koszorúkkal borított koporsó fölött nagy papi segédlettel Ferch Mátyás belvárosi apátplebános vezette el a szertartást, amely után Vetterán y Viktor dr. ipartestületi ügyész bucsuztatta el a megboldogultat. Azután megindult a gyászmenet, amelyben a temesvári iparosság teljes számban vett részt. A menet megállapodott a Belvárosban az ipari munkaadók szindikátusának háza előtt, ahol Sebestyén Béla mondott meghatározó beszédet. A halottat aztán elkísérték az Aradi-utra, ahol a koporsót furgonra tették, amely Nagyszentmiklóssra szállította. Káldy Miklóst ma helyezik véglegesen örök nyugalomra Nagyszentmiklóson.

Vizum 60 lei
Vasuti berlet 100 lei
Herznel, Str. I. Vacarescu 28
(Bem-utca)

Telefon 1804. Utlevélügyekben díjmentes felvilágosítás. Legrégibb, legmegbízhatóbb iroda.

— **Vasárnap lesz a temesmegyei orvoskamara alakuló gyűlése.** Temesmegye orvosi kamarájának alakuló gyűlése vasárnap délelőtt tíz óraker a városháza nagyszobájában lesz és az rendkívül érdekesnek ígérkezik. Az egészségügyi törvény értelmében a megyében és Temesvárott csak azok az orvosok praktizálhatnak, akik a kamarának tagjai. A kamarának az élén egy öt tagból álló bizottság áll, mely a kamara ügyeit vezeti és így érthetőleg nagy fontosságu az a körülmény, hogy a gyűlés kiket választ meg a bizottság tagjává. Temesvárott és a megyében összesen háromszáznyolcvankét orvos van. Ezeknek nagyrésze kisebbségi és ezért hir szerint Prostean Oktáv dr. városi főorvos vasárnap a gyűlésen az öt tagnak két román, egy magyar, egy német és egy cionista orvost ajánl. Nincsen kizárva azonban, hogy ezt az ajánlatot nem fogadják el és akkor heves haragra lesz kilátás.

— **Az „Ellenőr“ új száma.** Az Ellenőrnek, Tóth Sándor politikai és közgazdasági lapjának legújabb száma 52 oldal terjedelemben most jelent meg rendkívül érdekes tartalmú cikkekkal. Igen tartalmas a lap Közgazdaság rovata s változatos a Színház és Társaság melléklete. Az Ellenőr kapható az ország minden hírlapárusítójánál, egy szám ára 20 lei.

— **A házasság humoros előfeltételei.** Az embereknek az a törekvése, hogy a házasság előfeltételei lehetőleg a legkedvezőbbek legyenek. Franciaországban eszközbeiben tulzolt, kissé komolytalan mozgalmat eredményezett, melynek főleg az orvosok között vannak pártolói. A mozgalom vezetői szerint, abban az esetben, ha valamilyen tola kodó molesztálná az asszonyt, de a férj megjelenésekor el akarna szökni, a férjnek kétpercenként legalább 400 métert kell futni, hogy beérhesse a tola kodót. Továbbá kívánatos, hogy a férj körülbelül harmadfél méter megszire és legalább másfél méter magasra tudjon ugorni, de mindenekelőtt boxolnia kell megtanulni. De nemcsak támadásokról van szó. Az asszony séta közben megsértheti a lábát és akkor a férjnek kell őt tovább vinni. Az erre való képességét a férjjelölt ugy bizonyíthatja be, ha egy zsák lisztet háromszáz méterre tud elcipelni.

* **Orvosi hir.** Dr. Kovács Ödön nőorvos külföldi útjáról visszaérkezett és rendelését újbol megkezdte.

* A Déli Hírlap Budapesten állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában, VIII, Baross-tér 10.

Hotel SAVOY

szálloda
BUDAPEST VIII,
József-körút 16. szám

Központi fűtés, melegviz minden szobában.
Szobaárak egy ágyas P. 4'80-tól, kétágyas P. 9'80-tól.

TELEFON: József 320-52

Argentina, Brazília és Uruguay-ba

az egyedüli német társasággal, amelynek hajói csak délamerikai kikötőkbe futnak, egy-séges III. osztályu hajók, „Cap Arcona“ a világ egyetlen hajója, amely Hamburgtól Délamerikáig csak 12 napig megy.

HAMBURG-DÉLAMERIKAI
GŐZHAJÓZÁSI TÁRSASÁG
KLEIN GYULA

ÜGYNÖKSÉGE

Központ: Timisoara, Str. I. C. Bratianu 6.

Fiókák: Arad, Bul. Regele Ferdinand 62. Bucuresti, Bul. Dintou Georgei 41 bis
Cernăuți, Str. Reg. Ferdinand 27. Chișinău, Str. Negustorilor, Casa Barbatilor
Német hajók, német konyha, német kiszolgálás. Gyorsvonal Hamburgig.

Meggyilkolta nagyanyját, kifosztotta és utána elment a cukrászdába találkára

Saint Etienne francia városban borzalmas gyilkosság történt. Ismerősök fölkeresték özvegy Constantné hatvan éves asszonyt, egy tanár özvegyét és iszonyodva látták, hogy az öreg nő vérbe borulva a konyhában holtan fekszik. Constantné együtt lakott tizenhat esztendő unokájával, Cusset Renével, aki azonban sehol nem volt található a házban. A leány keresésére detektívek indultak és félórai kutatás után rá is akadtak az egyik cukrászdában, ahol egy fiatalemberrel kedélyesen beszélgetett és süteményeket fogyasztott. Amikor a leány a rendőrség embereit belépné látta, ezzel fogadta őket:

— Tudom, miért keresnek. Én öltem meg a nagyanyámat.

Azután még ott a cukrászdában részletesen elbeszélte a gyilkosság lefolyását. A fiatalemberrel, akivel együtt volt, a télen egy bálon ismerkedett meg. Az ifju többször elvitte a leányt a cukrászdába és Cusset René, aki most lett tizenhat éves, elhatározta, hogy a születés-

napján ő fogja megvendégelni a fiatalembert. Minthogy nem volt pénze és nagyanyjától hiába kért, lopni akart. Nagyanyja azonban rajta érte és ütlelni kezdte. A leányt ez annyira fölháborította, hogy fölkapta a konyhában levő fejszét, ahol éppen nagyanyjával vitatkozott és az öreg asszonyt fejbe vágta vele. Constantné összerogyott, de föltápáskodott és menekülni akart. Cusset René erre kést ragadott és addig szurkálta a nagyanyját, amíg az meghalt. Azután magához vette a szekrényből az ott levő három ezer frank készpénzt és egy ötszáz ezer frankról szóló takarékönyvet és elment a születésnap randevura a cukrászdába. Cusset René ezzel fejezte be vallomását:

— Kérem a detektív urakat, hogy a nálam levő pénzből fizessék ki a fogyasztott sütemények árát, mert nem akarom, hogy a számla udvarlómát terhelje.

A gyilkos leányt letartóztatták.

labdázás a villanytelep illetéké-
Az ipari és kereskedelmi minisz-
terium az új energiatörvény alap-
ja a városi villanytelepre illetéke-
t rött ki és azok befizetését köve-
de. Először 350.000, később
20.000 leit követelt illeték fejében
aminiszterium a várostól. A városi
gyűlés az állásponton van,
hogy a városi villanytelep nem esik
az energiatörvény alapján illeték-
zetési kötelezettség alá és a kiszá-
rt megátadta a temesvári tör-
vényszéknél. A törvényszék eluta-
sította a várost, kimondta, hogy
az ügy nem intézendő el kontesztá-
ós perrel, hanem utasította a vá-
rost, hogy keresetével forduljon a
bizagazgatási bírósághoz. A város
döntést megfellebbezte az ítélő-
bírához, amely némreg tartott
 tárgyalásán megsemmisítette a tör-
vényszék döntését, kimondta,
hogy az ügy tárgyalására a tör-
vényszék illetékes és utasította a
örvényszéket új tárgyalásra. A
argyalás tegnapi volt kitűzve,
zonban a törvényszék előtt Mu-
ariu Vichentie kincstári ügyvéd
érte a tárgyalás elhalasztását,
hogy különböző iratokat szerezhes-
en be. Cimponeanu Virgil dr.
városi főügyész hozzájárult az el-
halasztáshoz, mire a törvényszék az
újabb tárgyalás megtartását októ-
ber 11-re tűzte ki.

**Kacagástól hangos a gyárvárosi
Szarvas-kávéház kerthelyisége,
ahol Váradi Aladár teljesen újja-
szervezett társulatával rendez meg-
víg estélyeit. Szinre kerülnek a leg-
jobb bohózatok, tréfák, magán- és
táncszámok. Mátray görlok egy telje-
sen újszerű táncrevüt mutatnak
ho. Kezdeté este 10 órakor, be-
lépődij nincs. Reggelig nyitva.**

Kisfiúk villamosjegyeket loptak.
Manciu Miklós, a józsefvárosi
rendőrség főnöke tegnap reggel két
azró gyerekekre lett figyelmes, akik vil-
lamosjegyeket árultak. Azonnal intéz-
kedett és a gyerekeket a rendőrségre
vitette, ahol bevallották, hogy a Scu-
ier-téren álló egyik pótkocsi szekré-
nyéből ellopták egy ötszáz jegyet tar-
talmazó jegytekercset.

Uj zenetanár. Erdélyi Izolda,
a budapesti zeneművészeti főiskola el-
végzése, majd zongoratanulmányainak
Bartok Bélánál történt befejezése
után Bécsben zenetanári áll. képesítést
nyert. Kezdek és haladók zongora- és
zeneelméleti tanítását megkezdte. Je-
lentkezőket fogad: Gyárváros, András-
sy-ut (Str. Trei August) 18. I. emelet,
d. e. féltízről félegyig, délután félhá-
rontól hatig.

**Husz százalék kedvezmény jár
a Déli Hírlap minden előfizetőjé-
nek és olvasójának, aki óráját,
vagy kronométerét Földessy
Kálmán kronométerkészítőnél meg-
javíthatja. Földessy nevét a
határokon túl is a legelőnyösebben
ismerik, mint olyan emberét, aki
nem mestere, hanem művésze szak-
májának. Sikertült vele megállapo-
dást létesítenünk, hogy aki a Déli
Hírlap szelvényével nála jelentke-
zik, az a megállapított árból husz
százalék kedvezményben részesül.
Ilyen szelvények korlátlan meny-
nyiségben állanak rendelkezésre
előfizetőinknek és olvasóinknak a
Déli Hírlap kiadóhivatalában.
Minden egyes óra javításához kü-
lön utalványt adunk, mert csak így
vehető igénybe a kedvezmény.**

Anyakönyvi hírek. Születtek: Ro-
senberg Dávid, Hrivnák Mihály, May
János. Meghalt Armbrust Anna 21
éves korában.

Gyermekparadicsom a tizenkét év
óta fennálló első francia gyermekkur-
zus Temesvárott, ahol a gyermekek
játszva a legnagyobb tökéletességgel
elsajátítják a francia nyelvet. A testi
fejlődést a ritmikus torna biztosítja.
Három éves kortól kezdve vesznek fel
gyermekeket, akik a kurzust délelőtt
vagy délután, vagy a nap mindkét
szakában látogathatják. Külön órák
diákok és felnőttek részére. Méltányos
díj mellett naponta van beiratás.
Bresler, Temesvár-Belváros, Le-
nau-tér 1. (Eisenstädter-ház.)

**Főbelötte magát a cirkusz-
ban.** Lugoson a Kludsky cirkusz
előadása alatt revolverlövés dör-
dült el. Ijedelem támadt, pár perc
mulva kiderült, hogy Wander-
lick Frigyes kertész öngyilkos-
ságot követett el. A kertész ugyan-
is észrevette, hogy felesége, aki
vele együtt volt a cirkuszban egy
idegen férfival kacérkodik. Ez
annyira felizgatta, hogy revolvert
rántott és halántékon lötte magát.

Külföldi tanulmányutamról
visszatértem és női divatszalon-
mat Józsefváros, Bonnáz-utca 12.
szám alatt megnyitottam, ahol an-
gol- és franciamunkát készítek rek-
lám árban. Ugyanott urilányok ré-
szére varró- és szabászati tanfo-
lyam. Beiratkozni bármely időben
lehet.

Orvosi körökből. Ifj. dr. Engels
Béla fogorvos szabadságáról visszatért
és rendelését újból megkezdte. Keres-
kedelmi kamara palota.

**Takaréktüzhelyek, fekete emalliroz-
zott, John-féle gőzmosógépek, ruha-
mángorlók, ruhakicsavarógépek jutá-
nyosan kaphatók. Scherter Ottó
vaskereskedése, Temesvár-Belváros.**

**Az ujkisodai Magyar Dalárda
jubileuma.** Az ujkisodai Magyar
Párt dalárdája szeptember husza-
dikán, jövő szombaton este nyole
órai kezdettel a Papp-kaszinó ösz-
szes termeiben a dalárda egy éves
fenállásának emlékére tánccal egy-
bekötött műsoros estélyt rendez.
Az ünnepi beszédet a dalárda disz-
elnöke, Becski Dezső mondja,
utána a dalárda férfikara Madár a
fiaihoz című dalt éneklé el, majd a
bessenyeylepi Magyar Párt mü-
kedvelői gárdája játszik egy szóra-
kozottató egyfelvonásost. Ezután a
dalárda férfikarának, majd a ve-
gyeskarának egy-egy énekszáma
következik. Az ujkisodai mükedve-
lő gárda a Frakk című bohózatot
mutatja be, míg a zárószám a dalár-
dának énekszáma lesz. A műsor
után a Miss Ujkisoda megválasz-
tása és hajnalig tartó tánc köve-
tkezik. A zenét a dalárda zenekara,
melynek karmestere Kovács
Dezső, szolgáltatja, Szombaton dél-
után díjkezes lesz, mellyel a ju-
bileum véget is ér. Vasárnap dél-
után három órakor a dalárda Fe-
kete Imre elnök vezetése mellett
diszkozyulést tart.

Administratia judetului Timis-
Torontal.

No. 17318—1930.

Publicatiune de licitatie.

Se aduce la cunostinta generala
ca in ziua de 22 Sept. 1930 ora 10
a. m. se va tine a doua licitatie
publica cu termin scurt de 10 zile
pentru

Aprovizionarea cu 180 m. c.
piatra sparta natura granit din
cariera Surduc sau din alte cariere
similare necesare pentru intreti-
nerea drumurilor judetene: Saco-
sul-turcesc—Moritzfeld km. 28—31.

Licitatiunea se va tine la Prefec-
tura judetului Timis-Torontal Pa-
latul Societatii Timis-Bega in bi-
roul dlui Presedinte al deleg. cons.
jud. etaj II. in conformitate cu
dispozitiunile art. 88—110 din le-
gea Ctb. publice.

Dnii concurenti vor deupne oda-
ta cu ofertele lor numerar sau in
efecte de Stat, — care garanta du-
pa adjudecare se va completa —
conform art. 105 din legea Ctb. pu-
blice pana la 10%.

Pe plicul inchis si sigilat al ofer-
tei se va indica: a) Numele Ofer-
tantului, b) Sectorul de soseaua
judetana la care se refera oferta.

Se va depune si un esantilion a
pietrei sparte, prevazut cu sigilul
ofertantului.

Oferte in valuta forte, intarziate
sau date prin telegrama, telefon.
si supraoferte nu se admite.

Valoarea lucrarilor depe deviz
este de Lei 88.740.

Devizul, cartul de sarcini, si ori-
ce alte informatiuni se pot obtine
in zilele de lucru intre orele 9—13
dela biroul economic jud. etaj I.
usa No. 9.

Oferantii vor indica in scris in
oferta ca cunosc in intregime de-
vizul din chestiune si accepta toate
conditiunile stipulate in caetul de
sarcini.

Timisoara, la 5 Sept. 1930.

Presedinte: Dr. Ionescu m. p.

Seful serviciului: Murgu m. p.

Tel. 206

F. PODRACZKY
Timisoara II. ker., Iskola-utca 10.
Mübutorkárpitos special börbutorokra.

Vannak Önnek rheumaszerő fájdalom?
Avagy gyorsan fárad és boká-
ban duzzadt, avagy ferdül a lába
egy csináltasson gipszszomat után
Ludtalp betétet
SZÉKELY B.
Orthopediai „PROTES” üzemben
Timisoara III., József-tér 1. sz.

Kérdezze meg a házi orvosát.
Műlábak, műkezek orthopediai készületek
mankók botok, sérvkötők, háskötők gyártása.

Hamburg-Amerika Line
világhírű német hajóstársaság saját 180 elsőran-
gu, legmodernebbül berendezett gőzözeivel rend-
szeres összeköttetést tart fenn az

Fervilágosításokat készséggel nyújt:

Egyesült Allamokba (New-York), Kanadába
Délamerika összes államaiba, valamint a világ összes fontosabb kikötői-
be. Minden tekintetben kiváló kiszolgálás és elhelyezés.

Hamburg-Amerika Line S. A. R.
TIMISOARA-Cetate, Str. Mercy 2. ARAD, Str. Eminescu 12.

— **A legifjabb futballesapat.** Az ifjú vatikáni állam rövid fennállása óta mindenféle önálló berendezést alkotott. Van már önálló postája, vasútja és sok egyebe. Csak éppen önálló vatikáni futballesapata nem volt. Most aztán van az is. Vatikáni hivatalnok és a gárdaőrség tagjai megalapították a vatikáni futballesapatot, amelynek részére XI. Pius pápa a Vatikán mögött sportpályát ajándékozott. Az új futballklub még megalakította játékesapatát is, amely már gyakorlatozik és a legközelebb már ki is áll az egyik római csapattal.

— **A lármban elaludt a csendrendelet.** Arad város nagytanácsa elkészítette az ugynevezett csendszabályrendeletet. Ebben a rendeletben megállapítja, hogy magánlakásokban éjjel hány óráig lehet rádiózni, zongorázni és hangosan szórakozni. Ezenkívül szabályozza a kávéházakban a cigányoknak s jazz zenekaroknak a terrazon való muzsikálását is. Crenian Aurél rendőrprefektus az utóbbi kérdést már a saját hatáskörében közmegegyezésre rendezte, azonban elférne Temesvárott is az a csendszabályrendelet és a városi nagytanács követelésre méltó példát kapott Aradtól. Néhány hét előtt a Déli Hirlap indított mozgalmat a csendbiztosítása érdekében, az illetékes hatóságok foglalkoztak is az ügyvel, tervezet is készült, de aztán minden a közöny posványába fulladt. A nagy lármban elaludt a csendrendelet.

A Népáruházban

egy nagy szállítmány Dwed női kabát- és ruhaszövetek, egymint gyapjú-Georget és selyem-Georget, továbbá férfiruha- és télikabátszövetek, úgyszintén az összes iskolák részére előírt egyenruhaszövetek a legolcsóbb árban megérkeztek. Elárulásihely kizárólag: Belváros, Corvin Mátás-u. 4.

— **Ongyilkos szinzigazgató.** A vidéki magyar színészetnek ismert alakja volt valamikor Faragó Ödön, a kassai színház volt igazgatója. Annak idején Bille Irén volt a felesége, aki azonban elvált a férjétől, amikor a Felvidéknek cseh impérium alá kerülése után a magyar színház rosszul kezdett menni. Faragó Ödön egy darabig még küzdött sorsa ellen, azonban néhány év előtt véglegesen megvált a színházigazgatástól. Budapestre költözött, ahol előbb a Magyar Színháznak lett tagja, később az Andrássy-uti Színházban lett rendező. Azonban a színházi konjunktúra rosszabbodásával elvesztette állását és azóta nem tudott elhelyezkedni. A nélkülözés a méregpoharat adta kezébe. Vízben nagyobb mennyiségű luminált oldott föl és megitta. Szerencsére észrevették tettét, a mentőket hívták, akik kórházba szállították. Remélik, hogy életét megmentik.

— **Lakásból tanterem.** Megirtuk, hogy a város a józsefvárosi polgárság kérésére elhatározta a Bem-utcai iskola kibővítését. Az állandó választmány úgy döntött, hogy azt a lakást, amelyet Sepi Valér igazgató tart elfoglalva, átalakítják és abból két tantermet létesítenek. Sepi Valér igazgató másutt kap lakást és az átalakító munkálatokat már a közeli napokban megkezdik.

— **A lippai nagytanács ülése.** Lippáról jelentik, hogy a városi nagytanács ülést tartott, amelyen Boleantu Valér dr. prefektus is résztvett. A közgyűlésen főleg a város építkezési ügyeivel foglalkoztak és elhatározták a község háza átépítését, valamint más munkálatokat.

Gép, mely hetvenhat betegséget gyógyít, de csodahatását a bíróság nem hajlandó elismerni

A bécsi bíróságokat érdekes kuruzslási per foglalkoztatja. Egy ismert bécsi hölgy asztmájának gyógyítására néhány hónap előtt csodás gépezetet vásárolt Pisko Alfréd mérnöktől. A készülék a mérnök szerint gyógyítja az asztmát és még 76 féle betegséget. A felsorolt betegségek között szerepel a fogfájás is. Az asszony ezzel a készülékkel kezelte az asztmáját és fogfájását, miután azonban egyik sem akart elmúlni, elhívatta a házi orvosát. Az orvosnak az volt az első dolga, hogy a készüléket kidobja. A feltaláló azután beperelte az asszonyt, akitől 160 schillinget követelt a szerkezet hátralékos ára fejében. Az ügybe most tartották meg a tárgyalást, amely érdekes kimenetelű volt. Az

asszony jogi képviselője kijelentette, hogy a gépezet nem egyéb, mint szemfényvesztés, tehát védenca nemcsak hogy nem fizet, de kártérítést követel, mert a gépezet még nagyobb, kinzőbb fájdalmakat okozott. A mérnök ezzel szemben levelekkel és nyilatkozatokkal igazolta, hogy az emberek ezreit gyógyította meg a gépezet. Nagy fel-tűnést keltett, hogy a mérnök több ismert színész, politikus, sőt egy ismert előkelő orvosprofesszor nevét is felemlítette, mint akiket kigyógyított betegségeiből. A bíróság hosszas fontolgatás után a mérnök keresetét elutasította, azzal az indokolással, hogy a gépezet gyógyíthat egy betegséget, de nem hetvenhatot. A mérnök megfeleltette az ítéletet.

— **Kellemetlen meglepetés érte Jorgován István Zöldpázsit-utcai vasutast.** Tegnap reggel, amikor hazament, lakását üresen találta. Kiderült, hogy szeretője, Cioica Valéria távollétében autóra rakatta az összes butorokat, magához vette a vasutas tizenötezer lejt és ismeretlen helyre távozott. Jorgován feljelentést tett a rendőrségen Cioica Valéria ellen, akinek a kézrekerítésére megindult a nyomozás.

— **Ahol irtóznak a bankótól.** Szovjet-Oroszországban az emberek inkább lemondanak kapnivalójukról, semmint papirosbankót elfogadjanak. Ezüst érem pedig kevés van a forgalomban, azért teljes mértékben kivirágzott a cserekeresdelem. Az emberek minden elképzelhető dolgot összevásárolnak, csak hogy meneküljenek tőle. Az egyik sárcepőraktárt halmoz fel, a másik gyógyszert, a harmadik butort gyűjt, mert akit rajtakapnak, hogy meg akar szabadulni a papirpénztől, két hónapra elesükkék. Aki pedig az ezüstöt elrejt, azt egyszerűen kivégzik.

* A DÉLI HIRLAP BUDAPESTEN állandóan olvasható a dunaparti Bristol szálloda halljában.

Fényképezőgépek
óriási választékban 400 lejtől kezdve, kedvező részletfizetésre, képes árjegyzék ingyen és bérmentve
RECTA fotó-szaküzlet. Temesvár 1., Hunyadi-utca
Telefon: 183.
Előhívás, másolás 8 órán belül.

— **Még tizenhárom barakk áll a Kisloyd-soron.** A város már hetekkel előbb elhatározta, hogy az ugynevezett Kisloyd-sort, amely a katonai gyakorlótér északi részén hetven barakkból áll, lebontja. Egy hónap előtt felszólították a barakk tulajdonosait, hogy szedjék szét a barakkokat és keressenek másutt lakást. Az ottani lakosok legnagyobb része ezt az utasítást már teljesítette is. Még tizenhárom barakk áll a Kisloyd-soron. Ezeknek tulajdonosaival Balt Koriolán dr. főpolgármester és Gredinariu Emil tanácsnok tegnap tárgyalt és abban állapodtak meg velük, hogy azok egy héten belül szintén elhurcolkodnak. A város kocsikat boesát rendelkezésükre, ezenfelül szükség esetén pénzübeli segílyt is nyújt nekik. A barakkok lebontása után a gyakorlótérnek ezt a részét visszaadják a hadseregnek.

Napról-napra

változik a szépségverseny helyezése sorrendje. Szeptember tizenötödikén a benevezési határidő végleg lezárul az új jelöltek képei hamarosan elkészülnek és akkor azután a közlelés igazán nyílt lesz. Tegnap a legtöbb szavazatot Jivan Szilvia nevére érkezett, aki ezzel a lista élére került míg a második helyet Sinka Nusi tartja. Sok szavazatot kapott még Weszely Ibolyka is, aki a lista közepéről a negyedik hely birtokába jutott. A szavazás eredménye a tegnap beérkezett szavazatok alapján a következő:

Jivan Szilvia	398 szavazat
Sinka Nusi	334 „
Kolofon Hajnalka	328 „
Weszely Ibolyka	172 „
Gyenes Elvira	149 „
Szakranszky Ella	119 „
Illy Rózsika	106 „
Biró Ilonka	103 „
Demeter Emmi	98 „
Tamme Rózsika	75 „
Angyal Irén	69 „
Szilágyi Stefi	66 „
Schor Ilus	60 „
Horváth Böske	47 „
Kartye Mariska	46 „
Müller Baba	35 „
Marx Paula	25 „
Damjanov Ilus	16 „
Weszely Almuczi	16 „
Czuczor Böske	14 „
Szakács Mariska	11 „
Baron Nusi	8 „
Lukász Zsuzsi	7 „
Heim Jozefin	5 „
Boskovitz Olga	1 „

Minden olvasó vágja ki a Déli Hirlapban található szavazójegyet, írja rá, hogy melyik leányra szavaz és a szavazatot adja le a Déli Hirlap kiadóhivatalban, ahol szavazólapok külön is kaphatók.

A Déli Hirlap szépségversenye Szavazójegy

A legszebb temesvári leány:

Értesítés!

A gyárvárosi téli moziban végzendő átalakítási munkálatok miatt az előadások f. h. 17—20-ig csak a nyári moziban este 9—11 óráig tartanak meg.

Városi Mozgóképszínházak igazgatósága

Nagy raktár modern csepkályhákban, kályhákban és lámpákban, minden színben és kivitelben, elsősorban anyagból, bámulatos olcsó áron az 1893. évben alapított csepkályhagyártó cégnél,
PLESZ JÁNOS FIAI
Mehala, Str. Olteni 18
(Wlassits-utca, új gyár a sarkon túl, Crisan-utca 18). Falcsempézés, kályhaátrakások és javítások pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

DIÁKOK

Fényőnél vásárolják

ISKOLA-KÖNYVEIKET, ÍRÓ-ÉS RAJZSZEREKEKET

OLCSÓ ÁRAK!

BELVÁROS MÜHLE-HÁZ
TELEFON: 49-51.

Rádió

Szerda. (Szeptember 17.) Budapest. 9 óra 15: Hangverseny. 12 óra: A balaljkazenekar hangversenye. 6 óra 50: Gramofonzene. 8 óra: Székely Mihály operaénekes és Engels Iván zongoraművész hangversenye. 9 óra 15: Humoros előadás, utána Banda Marci és cigányzenekarának hangversenye. 11 óra: Operettrészletek. 12 óra: Zene. 3 óra 20: A Geiger zenekar hangversenye. 9 óra: Bécsy A randevu című vígjátékának előadása, utána kamarazene. **Breslau.** 7 óra 15: Részletek olasz zeneszerzők műveiből. 10 óra 45: Gramofonzene. **Belgrád.** 10 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 45: Citera-angverseny. 5 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra: Kamarazene. 9 óra: Nemzeti dalok. 10 óra 30: A balaljkazenekar hangversenye. **Kattowitz.** 8 óra 15: Szimfonikus hangverseny. **Langenberg.** 8 óra: Belga-est, utána tánczene. **Morva-Ostrau.** 7 óra 50: Belga-est. 9 óra: Szórakoztató zene. 9 óra: Belga-est. 10 óra 45: Szórakoztató és tánczene. **Prága.** 8 óra. Belga-est. 9 óra 30: Cerny hegedűművész hangversenye. **Róma.** 9 óra: Részletek belga zeneszerzők műveiből. **Toulouse.** 7 óra: Spanyol dalok. 7 óra 40: Havai gitár. 8 óra 15: Operettrészletek. 9 óra: Kávéházi zene.

Csütörtök. (Szeptember 18.) Budapest. 9 óra 15: Hangverseny. 12 óra: Schrammelzene. 4 óra: Gramofonzene. 5 óra 45: Szórakoztató zene. 7 óra 50: Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye. 9 óra 50: Katonazene. 10 óra 30: A rádiózenekar hangversenye, énekel Veygand Tibor. **Bécs.** 11 óra: A Limmer-zenekar hangversenye. 1 óra 10: Gramofonzene. 3 óra 20: A Irving-zenekar hangversenye. 8 óra: Dalok. 9 óra 40: Könnyű zene. **Breslau.** 8 óra 30: Marteu Henk hegedűművész hangversenye. 9 óra 30: Delikatessen című kabaré előadása. 10 óra 45: Szórakoztató és tánczene. **Belgrád.** 10 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 45: Gramofonzene. 8 óra: Szimfonikus hangverseny. **Kattowitz.** 8 óra 30: Puccini Madame Butterfly című operájának előadása. 11 óra: Tánczene. **Langenberg.** 8 óra: Könnyű zene. 9 óra: Részletek Bach Sebestyén műveiből, utána jazz-band. **Morva-Ostrau.** 10 óra 15: Orgonahangverseny. **München.** 9 óra 30: Dalok. **Prága.** 9 óra 35: Hangjáték előadása. 10 óra 15: Orgonahangverseny. **Róma.** 9 óra: Pietri Giuseppe Addio Giovezza című operettjének előadása. **Toulouse.** 7 óra: Dalok. 8 óra 15: Hegedűhangverseny. 9 óra: Operarészletek, utána havai gitár.

Péntek. (Szeptember 19.) Budapest. 9 óra 15: Szórakoztató zene. A Mándits szalonzenekar hangversenye. 5 óra 35: János József és cigányzenekarának hangversenye. 7 óra 30: Verdi Aida című operájának előadása, utána a Fejes szalonzenekar és Toll Árpád cigányzenekarának hangversenye. **Bécs.** 11 óra: Gramofonzene. 12 óra: Zene. 3 óra 20: Gramofonzene. 4 óra 30: Dalok. 8 óra 30: Smetana Dalibor című operájának előadása. **Breslau.** 7 óra: Részletek hangosfilmekből. 8 óra 30: Slágerdalok és táncok

Belgrád. 10 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 45: Zene. 5 óra 30: Jazz-band. 8 óra: Zongorahangverseny. 8 óra 30: Nemzeti dalok gitárkísérettel. 9 óra: Szimfonikus hangverseny. 10 óra 15: Gramofonzene. **Kattowitz.** 8 óra 15: Szimfonikus hangverseny, utána tánczene. **Langenberg.** 8 óra: Kamarazene. 9 óra 45: Szórakoztató és tánczene. **Morva-Ostrau.** 8 óra: Filharmonikusok hangversenye. 10 óra 15: Gramo-

fon-tánczene. **München.** 8 óra: Schrammelzene. 8 óra 45: Dalok. 9 óra: Klasszikus zene. **Milánó.** 7 óra 30: Tarka-est. 8 óra 40: Szimfonikus hangverseny, utána szórakoztató zene. **Prága.** 8 óra: Filharmonikusok hangversenye. 10 óra 15: Gramofon-tánczene. **Toulouse.** 7 óra: Zongorahangverseny. 7 óra 30: Kamarazene. 8 óra 15: Énekarhangversenye. 9 óra: Szórakoztató zene.

Művészet

Petala Mia hangversenyénekesnő újabb bemutatkozása házi estély keretében

A kezdődő hangversenyidény kiemelkedő eseménye volt az az estély, melyet Petala Mia hangversenyénekesnő tartott otthonában a sajtó és a zenei élet meghívott képviselői előtt, Bécsből való visszatérte alkalmából. A művésznő mióta legutóbbi szenzációs sikerű temesvári hangversenyét hallottuk, tökélyig fejlesztette tudását. Hanganyaga erőben, terjedelemben egyaránt hihetetlenül megerősödött, előadásbelileg a bécsi iskola minden finomságát bírja. Egy kiértett nagyszerű művészet bontakozott ki előttünk, melynek nemsokára a világvárosok hangversenydobogóin lesz a helye. Petala Mia ez alkalommal főleg Schubert, Puccini s Korngold s régi operaáriákat éne-

kelt. Varázslatosan elbájoló lelkeségével hódította meg ismét első-sorban közönségét s a dallamok vonalának azzal az éteri tisztaságával, mely már legutóbbi hangversenye alkalmával is csodálatra ragadott. A művésznő a temesvári zenei élet óriási nyeresége. Szeretnénk külföldre való távozása előtt még itt is hallani nyilvános hangverseny keretében: Nagyon érdekes volna, ha az újabb dallamirodalom egy csokrával megörvendeztetne bennünket. Nem mulaszthatjuk el ez alkalommal, hogy Tolnay Béla és Friedmann Andor dr. nevét meg ne említsük, kik kiváló zongorakísézőkként jeleskedtek a nagyszerűen sikerült házi estélyen.

Flaneur.

Közgazdaság

Temesvárótt és a Bánságban is rendez népgyűléseket az uzsorakamat elleni liga

A kamatellenes liga, amely a kamatuzsora ellen egy éve folytatja eredményes működését, tegnap Bukarestben látogatott gyűlést tartott. A gyűlésen Pavelescu-Dimó egyetemi tanár nagyvonalú beszédben mutatott rá arra a helyzetre és elkeseredésre, amelyet nemcsak gazdakörökben, hanem az iparosság és kereskedők körében is az elviselhetetlen kamatok előidéztek. A szónokok azt fejtegették, hogy a kormány erélyes közbelépése a kamatuzsora ellen nemcsak indokolt, hanem az ország érdekében való, mert ezzel a lépéssel megmenti a nemzeti vagyont a biztos pusztulástól. A gyűlés végül a következő figyelemreméltó határozati javaslatot fogadta el:

A kamatellenes liga a leghatározottabban kéri a kormánytól, hogy az összes árveréseket és végrehajtásokat, amelyeket ingatlanokra felvett jelzálogkölesönök tartozásából kifolyólag eszközölnek, egy évi időtartamra, mindaddig, amíg a kamatuzsora elleni törvény el nem készül, azonnali hatállyal függeszse fel. A liga felszólítja, hogy az Erdélyben és Bukovinában alkalmazott végrehajtási törvényt azonnali joghatállyal terjesszék ki az okirálásra is.

A mozgalom vezetői különben a jövő hónapban, októberben Temesvárótt és a megye nagyobb községeiben kamatellenes gyűléseket tartanak.

Napról-napra mélyebben merül Temesvár lakossága az adósságok pocsolyájába

Két hét rövid idő, tizenöt nap, amelyből három volt szeptember első felében a vasárnap, egy pedig ünnep. Maradt tehát tizenegy hétköznap. Ezen a tizenegy hétköznapon a temesvári telekkönyvben nyilvántartott ingatlanokat mégis 8,145.000 leiel terhelték meg. Mindössze negyvenegy bejegyzés történt a tartozásokat jelentő C-lapon és ez a negyvenegy bejegyzés mégis felülmúlja a nyolc millió leit. Hatalmas összeg, amellyel Temesvár

lakossága még mélyebben merült bele a tartozások pocsolyájába. Az új megterhelésekkel szemben az adósságok megszűnését jelentő törlés csak tizenegy esetben fordult elő és pedig 2,374.303 lei erejéig. Maradt tehát a tiszta új adósság hat millió lei. Szomorú bejegyzései a telekkönyvnek a végrehajtások és árverések is, amelyeket az elmúlt két hét alatt temesvári ingatlanokra vezettek. Volt tizenegy végrehajtás 944.000 és tiz árverés mind-

össze 247.140 lei összegig. Az emberek fizetőképességének erős legyöngülését jelenti ez, mert egészen kicsi összegek miatt kerültek ingatlanok dobra. A legmagasabb összeg, amely miatt a lefolyt két héten árverés volt, 50.000, a legkisebb 1727 lei volt. Ingatlanok vétele, ami a szomorú statisztikában némi vigasztaló javulást mutat, öt esetben történt és az öt ingatlanért 3,320.000 leit fizettek. Az örömet azonban némileg rontja az, ha megjegyezzük, hogy ezt az összeget kétharmad részében úgy teremtették elő, hogy a vásárlók a megszerzett ingatlanokat nyomban meg is terhelték kisebb-nagyobb összegek erejéig.

Románia idei termése. A földművelésügyi minisztérium hivatalos kimutatása szerint az ország 1930. évi mezőgazdasági termése összesen négy milliárd tonna.

A piaci árak állandósulni látszanak. A paradicsomnak még mindig nagy keletje van és rengeteget vásárolnak belőle. Kilójáért három és négy leit kérnek. Gyümölcs nagyon sok van a piacon. Egyedül a dinnye kezd mindinkább eltűnni a piacokról, helyébe a málna dominál, melynek kilója husz-huszonöt leibe kerül. A tojás darabja 1.50—1.80 lei. A baromfi, hus és a tejtermékek árai szintén változatlanok maradtak.

Üzletlen a tőzsde. A temesvári áru-tőzsdén nagy esend uralkodott. Üzletkötés alig történt. Az eladók várakozó álláspontra helyezkedtek, mert keveslik a buza árát, míg a gabonacégek nem mernek vásárolni a termények mindennapi áringadozása miatt. A 78—79 kilogrammos buza ára métermázsánként 360—365 lei, a 79—80 kilogrammos buza métermázsája 380 lei volt. A nem hivatalos árak a következők: temesi 78—79 kilogrammos buza métermázsája 330 lei, sikérdus torontáli buza métermázsája 400 lei, tengeri 280, zab 260—270, árpa 240 lei métermázsánként.

Román—lengyel vasuti konferencia. Szeptember huszonharmadikán Bukarestben a román és lengyel államvasutak megbízottjai konferenciára ülnek össze. Ezen a tanácskozáson a két állam közötti vasuti forgalmat kívánják megkönnyíteni és meggyorsítani.

Görögország a román áruk ellen. Athénben Rascanu román meghatalmazott miniszter a görög kormányának átnyújtotta a külügyminisztérium jegyzékét. Ebben a jegyzékben a román kormány felvilágosítást kér a görög kormánytól a román áruk ellen alkalmazott represszáliák ügyében és javaslatot vár a román—görög kereskedelmi tárgyalásokra vonatkozólag.

A budapesti tőzsde jegyzései. (Szeptember 16.) Leszámitolóbank 87.5, Kereskedelmi Bank 104, Angol-Magyar Bank 75, Pesti Hazai 176.5, Drasche 120, Csáky-Prackfalvi 10, Urikányi 92, Rima 67.3, Salgó 37.1, Általános Kőszén 503.5, Boesini 141, Spodium —, Szikra —, Magyar cukor 97, Déleukor 95, Lipták —, Egis 11.1, Nóva 25, Temesvári Szesz —, Temesvári Sör —.

Jegyezze fel az alanti címet, mert szüksége lesz rá!
Készíték divatöltönyöket, téllkabátokat, átmeneti kabátokat 600—1200—leig.
Gyermekruhák, iskolai egyenruhák 400 leitől kezdve. Elvállalok fordítást, alkítást és minden a szakmába vágó munkát jutányosan
Amigó József, uriszabó
Józsefváros, Begabalsor 20-b.
Horgony-palota mellett.

Próhirdetések

Egy szó ára három lei, vastagabb betűvel öt lei, legkisebb apróhirdetés harminc lei.

A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő, mert a számlakirás és pénzbeszedő elküldése költséggel jár.

Az este hat óráig behozott apróhirdetések másnap reggel már megjelennek, az este hat óra után beküldött apróhirdetések másnap reggel csak husz százalék felárral jelenhetnek meg, vagyis ebben az esetben a legolcsóbb apróhirdetés ára harminchat lei.

Mindazoknak, akik állást keresnek vagy akik elfoglalható állást hirdetnek, apróhirdetését ötven százalékos kedvezménnyel közöljük. Tesszük ezt, hogy a nagy munkanélküliség közepette az állásközvetítést olcsóbbá tegyünk. Az ilyen állásközvetítő hirdetés ára tíz szóig tizenöt lei.

Előfizetőinknek azt a kedvezményt nyújtjuk, hogy ugyanazon apróhirdetés másodikzi folytatólagos közlésénél huszonöt, harmadszori közlésénél ötven, negyedszori közlésénél hetvenöt százalék engedményt adunk, ötödször pedig díjmentesen közöljük.

Jeligés hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jeligével ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni.

Józsefvárosban apróhirdetéseket eredeti áron felvesz a Déli Hírlap részére: March-trafik, Küttel-tér 1.

A Gyár városban: Kardos-trafik, Kossuth-tér, Gránátos-utca sarok.

No tölts fel hangzatos reklámoknak, mert ha
jövőjét meg akarja tudni,
csak az
igazi jósnőt
keresse fel
Bona-utca 16. sz. I. em. ajtó 2

Alkalmazás

[Kifutófiu]
augusztus 15-re felvétetik. Recta optikai intézet, I., Hunyadi-u. (2388)

Ügyes rikkancok lapeladásra felvétetnek. Jelentkezni 9-11 óráig a lap kiadóhivatalában.

Allást keres

Gyermekes fiatal házaspár házmesteri vagy bármilyen állást keres. Cimeket a kiadóba kérek. (2666)

Soffőr
jómegjelenésű, józan életű, nem nagy igényekkel állást keres. IV., Begabalsor 10. Házmasternél. (2683)

Adás-vétel

Jóforgalmu péküzlet házzal és fél lánc szilvaskerttel örökárban vagy október 1-re bérbeadó. Érdeklődni Wolf Miklós pékmester, Gelu (Kétfél) Banat. (2676)

Ajánlom
tisztá fehér rizlingi boromat literenként 18 leiert, jószágáért felelek. Horga Pál vendéglős, II., Felső-árok-utca 1. (2650)

TIMOTHEUS:

Egy tanítónő története

Kis regény az életből

A kanyargó Szamos mentén, hegyek lábánál, völgyek ölén, egy külön kis világ terül el. Mintha kiszakították volna a tovarohanó, a saját vesztét el nem kerülhető, romlott életből és oda ültették volna ideálnak egy romantikus hegyre, hogy példa gyanánt megmaradjon.

Ezzel nem mondjuk azt, hogy a bánat, a keserűség és a gonoszság is elkerülték volna. De mindenesetre ott voltak eldugva azok az emberi lények, akik tudtak harcolni és szenvedni ideálokért és hivatásért. Akik többre becsülték fogadalmukat, mint saját énjüket és végig tudtak élni egy hosszú életet csupán azért, hogy jót s nemeset eslekedjenek mások javára.

Ebben a külön világban terült el Szamospatak és Szamoskürt, két csendes kis falucska, egymás mellett, elválasztva a suttogó Szamos-tól, mely ha nem folyt volna közöttük, már régen egybe épült volna.

Szamospatak lakossága református magyarokból és görög katolikus románokból állt, míg a szamoskürtiek református magyarok voltak. A szamospataki románok és magyarok már évszázadok óta a legnagyobb egyetértésben éltek egymás mellett, amiben az utóbbi három évtizedben nagyrésze volt a Szamospatakon működő Bélyai István református tanítónak. A román lakosság az impérium átvétele után kedvezőbb helyzetbe került, mert az állam segítségével hamarosan új templomot, iskolát és paplakot építettek maguknak, ami bizony nagy büszkeséggel töltötte el őket. Ezen büszkeségüket azonban a magyarokkal sohasem éreztették.

Ezzel szemben a magyarok nem tudtak gyarapodni. Továbbra is a vert falból készült templomcskába jártak imádkozni és nem toronyban, hanem a haranglábon csüngő csilingelő kis harangjukkal harangoztak halottjaiknak. Csak a legnagyobb küzdelemmel tudták kis egyházukat és tanítójukat fentartani, aki — mivel lelkészre nem telt — maga végezte a lelkészi teendőket is.

Az új fordulat azért nem változtatott a régi helyzeten. Továbbra is a legnagyobb szeretettel voltak egymás iránt románok és magyarok és segítették egymást, ha kellett. A szamoskürtiek már jobb viszonyok között éltek. Volt szép kis templomuk, iskolájuk és nagytiszteletű uruk is.

Csendes, megelégedett, a családi tüzhelyt szerető dolgos emberek voltak úgy a patakiak mint a kürtiek. Akadt közöttük néhány kivétel is, no de hiszen a legszebb alfán is akad férges gyümölcs.

Ebben a csendes, romlatlan kis világban nőtt fel Bélyai Lenke, a szamospataki tanító szépséges leánykája. Szülei, akik szívüknek minden melegét és lelküknek minden szeretetét rápazarolták, a legnagyobb anyagi megerőltetések mellett végeztették el vele iskoláit a közeli városkában, mert tervük az volt, hogy Lenkéből tanítónő legyen.

Lenke alig várta, hogy oklevele

a kezében legyen. Nagy ambícióval, szívében sok melegséggel készült arra, hogy egy kicsiny falucska gyermekj csemetéből új generációt nevelhessen.

A sors szeretettel kísérte lépteit, mert éppen Szamoskürtre neveztek ki tanítónőnek, ami annál inkább is örömmel töltötte el szívét, mert a két falu egymástól csupán tizenöt perenyire volt úgy, hogy minden nap ebédre is haza mehetett.

Mint a legtöbb tiszta lelkű leánynak, ki a tanítónői pálya igáját óhajtott huzni egy hosszú életen át, rózsás álmokkal tüzdelté tele a jövőt, nem is gondolva soha, egy pillanatig sem arra, hogy mennyi intrika, hazugság és álnokság lapanghat mögötte, lesve csak a pillanatot, hogy lecsapjanak rá.

Sokszor, — míg az öreg Nyeső Pali bácsi, az öreg kompos, átvitte a tulsó partra — a Szamos tükre-ből integettek feléje a rózsás álmok. Sok sok édes, apró gyermekfej, melyek táblájuk fölé hajolva, minden gyermeki energiájuk latbavetésével nyikorgó palavesszőjükkel tanulták az oly titokzatos ábécét és az annyira rejtelmes egy-szeregyet.

És ő ott látta magát közöttük, simogatta őket szemével, szívének melege feléjük áradt és oly boldognak érezte magát. Ugy érezte boldogsága örökös lesz, mert a falu apraja-nagyja igaz szeretettel vette körül.

Mint művész a durvának látszó márványból kifejezésteljes formákat tud faragni, úgy faragott ő is a tudatlan kis lelkekből, értelmes lelket kifejező kedves gyermekeket, akik mintha felfogták volna az ő nemes munkáját, rajongó szeretettel csüggtek rajta.

Odaadó nemes munkájáért a nagytiszteletű ur egy izben nyilvánosan meg is dicsérte, ami nagyon jól esett neki annál inkább is, mert az akkor jelenvoltak is mindenben helyt adtak a nagytiszteletű ur szavainak. Csupán egy ember volt jelen, aki kaján mosollyal figyelte őt és elhatározta, hogy ahol csak teheti, ártani fog neki.

Ez az ember, egyik presbiter, Fonyó András, a falu korlátlan ura, a kétszáz holdas kisbirtokos volt, aki önteltsége mellett gőgös és rosszindulatu is volt. Segíteni nem, de ártani szeretett embertársainak. Lenke iránti ellenszenvének is meg voltak az okai. Valamikor Bélyai Lenkének sem tudta megbocsátani, holt az nem is tudott semmiről.

Mint iskolaszéki tag megjelent egy izben az iskolában és nagy gőgösen fordult Lenkéhez:

— Mondja, tudja azt, hogy én ki vagyok?

— Hogyne, — felelte Lenke udvariisan, de nem hizelgően — maga Fonyó András, iskolaszéki tag, presbiter és úgy tudom, nagyon gazdag ember.

— No és? — mondta Fonyó. — Ezenfelül tőlem függ minden ebben a faluban, megértette?

(Folyt. köv.)

Vendéglő
szép berendezéssel, régi fennálló helyen azonnal eladó. IV., Begabalsor 20. (2659)

Elsőrendű tűzifa
legolcsóbb beszerzési forrása Vendéglősök fatelepe, Pálya-sor, Dohány beváltóval szemben. Ugyanott ügynök felvétetik (2626)

Plüss garnitúra
jó állapotban jutányosan eladó. Vadászerdei ut 11-c, jobbra. (2631)

Női ruhák
olcsó áron, jó állapotban kapható Vadászerdei ut 11-c, jobbra. (2632)

Családi ház
massiv, köépitmény, szép udvarral és kerttel jutányosan eladó. Bessenyei telep, II. utca 3. sz. (2687)

Beköltözhető családi ház
előnyös ár és feltételek mellett eladó Cim a kiadóban. (2689)

Hegedűk
tanulóknak eladók. Jenőherceg-tér 3 I. em. Kádor. (2690)

Lakás

3 szobás lakás
mellékhelyiségekkel családi házból október 1-re kiadó. Megtekinthető a délutáni órákban. III., Alkotmány-u (Str Decemvrie) 3. (2686)

Kiadó
október 1-re szép csendes egy utca és egy udvari egy szobás, konyhás éléskamrás lakás, villany- és vízvezetékekkel. Cim a kiadóban. (2688)

Különléle

Fűszerüzlet
kedvező fizetési feltételekkel átadó Cim a kiadóban. (2652)

Elsőrendű menü
Leves és főzelék sülttel 20 lei. Leves, főzelék, sülttel és tészta 27 lei.

Olcsó abonomá!
„Buffet“ Begabalsor 3. Kalapgyár és nagymalom között

Két deák
vagy deáklány teljes ellátásba felvétetik. II., Burkus-u. 13, sarokház. (2630)

Ha szép akar lenni,
használjon KULKA-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant, lilium-pudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárában, a „Fekete Sas-hoz“ Belváros, Szent György-tér

SOHA nem lesz

jobb alkalma modern olcsó butorvásárlásra, mint most. Ajánljuk tekintse meg a józsefvárosi legnagyobb

butorraktár

anyagát, Rózsa-u. 3. sz. a., a 2. sz. villamos végállomásánál. Legnagyobb választék! Garancia mellett részletfizetés!

Hehn József és Fia
butorgyára

